

Sygn. akt VIII U 1600/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2019 r. w Gliwicach

sprawy A. C. (C.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania A. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 14 sierpnia 2017 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu A. C. prawo do przeliczenia emerytury na podstawie artykułu 110a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, począwszy od 1 lipca 2017 roku;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonego A. C. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 1600/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 14 sierpnia 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu A. C. ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie spełnia warunków tego przepisu, gdyż nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru na podstawie 20 lat kalendarzowych, w których ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu, był niższy niż 250%.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę i orzeczenie co do istoty sprawy. Jednocześnie wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu wyliczania rent i emerytur na okoliczność odtworzenia wynagrodzeń ubezpieczonego w latach 1970 – 1979. W uzasadnieniu podniósł, że nie może on ponosić ujemnych

konsekwencji obowiązujących w latach minionych przepisów pozwalających na nie przechowywanie dokumentów dotyczących uzyskiwanych zarobków i wynikających z tego składek na ubezpieczenia społeczne.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. C. urodził się (...)

Decyzją z 15 czerwca 1995r. przyznano ubezpieczonemu emeryturę górniczą od 10 marca 1995r. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął wynagrodzenie z 6 lat, tj. od stycznia 1984r. do grudnia 1989r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 386,48%, i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Ubezpieczony po nabyciu prawa do emerytury kontynuował zatrudnienie w KWK (...) w K. do 30 czerwca 1995r.

W dniu 28 lipca 2017r. ubezpieczony wniósł o przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalno – rentowej. Do wniosku załączył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu na druku Rp-7 za lata 1980 – 1983 i 1990 – 1995 wystawione 13 lipca 2017r. przez Spółkę (...) S.A. w B..

Zaskarżoną decyzją z 14 sierpnia 2017r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Obliczony przez organ rentowy z 20 najkorzystniejszych lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 237,33%. Za lata 1970 – 1979 organ rentowy przyjął wynagrodzenia minimalne z uwagi na brak dokumentów potwierdzających wysokość wynagrodzeń za ten okres.

Sąd ustalił, iż w okresie od 23 stycznia 1970r. do 30 czerwca 1995r. ubezpieczony był zatrudniony w KWK (...) w K., przy czym do 31 stycznia 1972r. pracował na stanowisku młodszego górnika pod ziemią, a od 1 lutego 1972r. do 30 czerwca 1995r. na stanowisku górnika pod ziemią. Ubezpieczony pracował cały czas w oddziale przygotowawczym, w akordzie – wynagrodzenie było zależne od wyrobienia metrów bieżących.

Od początku zatrudnienia w kopalni ubezpieczony pracował w systemie 3#zmianowym i przez 2 niedziele w miesiącu.

Sąd ustalił, iż nie zachowała się dokumentacja płacowa sprzed roku 1980.

Ubezpieczony ożenił się (...)

Na podstawie opinii biegłego z zakresu rent i emerytur Z. T. z 21 lipca 2018r. (k.24-51) Sąd ustalił, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu przekracza 250%.

Biegły Z. T. odtworzył miesięczne kwoty wynagrodzeń ubezpieczonego stanowiące podstawę wymiaru świadczenia za lata 1970 – 1979. Biegły w wyliczanych wynagrodzeniach ujął jedynie pewne składniki wynagrodzenia, czyli takie, które bezwzględnie przysługiwały ubezpieczonemu, biorąc pod uwagę akta osobowe, akta rentowe oraz przepisy branżowe w górnictwie oraz dodatki: za pracę poza pierwszą zmianą (II zmiana), za pracę w porze nocnej (III zmiana) i za pracę w niedziele (2 niedziele w miesiącu).

Do wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury zgodnie z art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS w najkorzystniejszej wersji, tj. z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym z uwzględnieniem części zarobków przypadających po przyznaniu świadczenia, biegły Z. T. ujął najlepsze 20 lat z całego okresu zatrudnienia, tj. 1972, 1974 – 1976, 1980 – 1995, a jako okres po przyznaniu świadczenia

uwzględniono zarobki z okresu od 10 marca 1995r. do 30 czerwca 1995r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony przez biegłego Z. T. wyniósł 259,42%.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego, akta osobowe ubezpieczonego z KWK (...), opinię biegłego ds. emerytur i rent Z. T. z 21 lipca 2018r. (k.24-51) oraz wyjaśnienia ubezpieczonego (nagranie z rozprawy z 16 stycznia 2018r. m. 1.40 i n. k.19).

Sąd ocenił zebrany materiał dowodowy jako kompletny i spójny, a poprzez to mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Odwołujący nie kwestionował opinii biegłego.

(...) Oddział w Z. w piśmie z 4 października 2018r., odnosząc się do opinii biegłego Z. T., wskazywał, że nie kwestionuje jej pod względem rachunkowym. Zastrzeżenia organu rentowego dotyczyły natomiast przyjętej stawki dziennej płacy zasadniczej od 1 kwietnia 1975r. do 31 grudnia 1979r. w kwocie 136 zł, gdyż okoliczność ta nie wynika z przedłożonej dokumentacji – w kartotece personalnej wpisano bowiem następujące stawki i kategorie zaszeregowania: od 23 stycznia 1970r. IV kategoria, stawka 94 zł; od 1 lutego 1972r. V kategoria, stawka 106 zł; od 1 maja 1974r. IV kategoria, stawka 124 zł; 1984r. VII kategoria, stawka 364 zł. (...) Oddział w Z. kwestionował również uwzględnienie w wyliczeniach dodatku za pracę na II i III zmianie oraz przez 2 niedziele w każdym miesiącu wskazując, że okoliczności te nie wynikają ze zgromadzonego materiału dowodowego, a ponadto żaden przepis nie gwarantował górnikom ani pracownikom innych branż pracy w 2 niedziele w miesiącu. Organ rentowy za wątpliwe uznał również przyjęcie od 1 października 1974r. Karty Górnika w podwójnej wysokości, ponieważ brak jest ewidencji faktycznego czasu pracy ubezpieczonego. W ocenie organu rentowego konieczne jest uzupełnienie opinii z 21 lipca 2018r., bądź dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu rent i emerytur.

Sąd nie uwzględnił zastrzeżeń ani wniosków organu rentowego, albowiem powszechnie wiadomym jest, że górnicy w latach 60-tych i 70-tych pracowali w systemie 3#zmianowym i przynajmniej 2 niedziele w miesiącu. Nie ma również podstaw aby korygować opinię biegłego w zakresie przyznawania podwójnej Karty Górnika od października 1974r., gdyż do ustalenia kwoty wynagrodzenia przyjmuje się, że pracownik przepracował wszystkie dniówki robocze w miesiącu zgodnie z normatywnym czasem pracy. Zarzut dotyczący przyjęcia stawki dziennej płacy zasadniczej od 1 kwietnia 1975r. do 31 grudnia 1979r. w kwocie 136 zł również jest nietrafny, albowiem – mimo tego, że faktycznie nie wynika ona z kartoteki personalnej – wynika ona z karty obiegowej znajdującej się w aktach osobowych ubezpieczonego (karta nienumerowana), zgodnie z którą zastosowano nową – V kategorię zaszeregowania ze stawką 136 zł. Wobec powyższego opinia biegłego Z. T. była miarodajna i wystarczająca do poczynienia ustaleń faktycznych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że ubezpieczony od 1995r. jest uprawniony do emerytury górniczej obliczonej w oparciu o wynagrodzenie z 6 lat z okresu od stycznia 1984r. do grudnia 1989r., gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 386,48% i zgodnie z przepisami został ograniczony do 250%.

Przedmiotem sporu jest wysokość emerytury ubezpieczonego. Ubezpieczony złożył w dniu 28 lipca 2017r. wniosek o ponowne przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a. ustawy o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i zaskarżoną decyzją z 14 sierpnia 2017r. (...) Oddział w Z. odmówił mu przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na tej podstawie, gdyż nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie przekroczył 250%.

Sąd wskazuje, iż ustawą z dnia 5 marca 2015r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r. poz. 552) wprowadzono z dniem 1 maja 2015r. zmiany w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodając m.in. art. 110a.

Zgodnie z treścią art. 110a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Zgodnie z ust. 2 ustalenie wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 może nastąpić tylko raz.

Należy podkreślić, że art. 110a znajduje zastosowanie do przeliczenia emerytur przyznanych na starych zasadach, tj. obliczonych w myśl art. 53 ustawy emerytalno-rentowej, gdzie bezpośredni wpływ na wysokość świadczenia ma kwota bazowa oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia.

Bezspornie ubezpieczony pobiera emeryturę obliczoną na starych zasadach. Ponadto po uzyskaniu prawa do emerytury kontynuował zatrudnienie i wskazał podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne przypadającą w części po przyznaniu świadczenia, gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Ostatecznie bowiem, obliczony przez biegłego Z. T. w toku postępowania sądowego – w tym na podstawie dokumentacji osobowej ubezpieczonego – wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu zatrudnienia i przypadających w części po przyznaniu emerytury, tj. 1972, 1974 – 1976, 1980 – 1995, przekroczył 250%.

Sąd w całości podzielił wnioski biegłego Z. T., albowiem sporządzona przez niego opinia jest precyzyjna, szczegółowo umotywowana, zaś biegły do odtworzenia wynagrodzenia ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w KWK (...) z lat 1970 – 1979 przyjął składniki wynagrodzenia wynikające z akt osobowych, akt emerytalnych ubezpieczonego oraz przepisów branżowych w górnictwie. Biegły w wyliczanych wynagrodzeniach ujął jedynie pewne składniki wynagrodzenia, czyli takie, które bezwzględnie przysługiwały ubezpieczonemu oraz dodatki za pracę na II i III zmianie oraz za pracę w 2 niedziele w miesiącu – zgodnie z zaleceniem Sądu. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony przez biegłego wyniósł 259,42%.

Należy również podkreślić, że organ rentowy nie kwestionował opinii biegłego Z. T. pod kątem rzetelności obliczeń.

Natomiast co do zastrzeżeń organu rentowego, Sąd uznał, że nie zasługują one na uwzględnienie. Podkreślić należy, że powszechnie wiadomym jest, że górnicy w latach 60-tych i 70-tych pracowali w systemie 3#zmianowym i przynajmniej 2 niedziele w miesiącu – stąd też należało dać wiarę wyjaśnieniom odwołującego w tym zakresie i zaliczyć dodatki z ww. tytułów przy obliczaniu wynagrodzenia w spornym okresie. Ponadto – zdaniem Sądu – biegły prawidłowo przyjął stawkę dzienną płacy zasadniczej od 1 kwietnia 1975r. do 31 grudnia 1979r. w kwocie 136 zł, gdyż wynika ona z karty obiegowej znajdującej się w aktach osobowych ubezpieczonego, zgodnie z którą zastosowano nową – V kategorię zaszeregowania ze stawką 136 zł.

Art. 110a ustawy znajdzie zatem zastosowanie do ubezpieczonego, który spełnił wymagane w nim przesłanki.

Mając na uwadze powyższe, Sąd – na mocy (...) § 2 k.p.c. – zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury przy zastosowaniu art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, począwszy od 1 lipca 2017r.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804).

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek